

บทที่ 5

อภิปรายผล สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งมุ่งศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ประกอบด้วย 7 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว โดยจำแนกตามประสบการณ์ของบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำเนินการศึกษาและสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จำนวน 210 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อนำไปใช้ทดสอบความเที่ยงตรงหลังจากนั้นนำไปทดสอบใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ระหว่าง .21 - .77 ด้านการประสานงานกับผู้ปกครองอยู่ระหว่าง .34 - .72 ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการอยู่ระหว่าง .21 - .70 ค่าความเชื่อมั่น .95 สามารถ นำไปเก็บข้อมูลจริงจำนวน 46 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามนี้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผล การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งไปยังผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคีด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งนัดวันส่งแบบสอบถามคืนมา ผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถามพบว่า เก็บได้จำนวน 210 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 229 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.70 เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วพบว่าแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ทั้งหมดและผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (*t-test*) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) โดยทำการแปรผลเป็นตารางการบรรยายความเรียง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง

1.1 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยคือ ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย คือด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง

1.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามวุฒิการศึกษา วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง และด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ

วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง

วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ และ ด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง

1.3 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละสถานศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกสถานศึกษา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคสัทธิบ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี วิทยาลัยเทคนิคตราด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี วิทยาลัยเทคนิคระยอง และสุดท้ายวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

2. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคี จำแนกตามประสบการณ์ปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามประสบการณ์ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน แผนการเรียนของหลักสูตรทวิภาคีสอดคล้องกับสถานประกอบการ นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกภาค ปฏิบัติตามโครงสร้างของแผนการเรียน

ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ จำนวนคาบ การเรียนต่อการเรียนในสถานศึกษาต่อวัน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียนการสอน ความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนระหว่างวิทยาลัยเทคนิค กับสถานประกอบการ

2.2 ด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง จำแนกตามประสบการณ์ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตาม ลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การติดตามดูแลนักเรียน-นักศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง การร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครองกับตัวแทนสถานศึกษา ความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับ งานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง

ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความ ร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ ผู้ปกครองรับทราบ ความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง ความเข้าใจ ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

2.3 ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ จำแนกตามประสบการณ์ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความตระหนักของบุคลากรในสถานประกอบการ ต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคี ความรู้ ความเข้าใจกระบวนการจัดการศึกษาหลักสูตร ระบบทวิภาคีของสถานประกอบการ การจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับ สถานประกอบการ

ประสบการณ์ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การประชาสัมพันธ์รูปแบบของระบบทวิภาคีแก่บุคลากรในสถานประกอบการ การจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ ความร่วมมือของครู-อาจารย์ในสถานศึกษาในการประสานงานกับสถานประกอบการ

3. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาในการสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุด การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนระหว่างวิทยาลัยเทคนิคกับสถานประกอบการ

จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ให้ผู้สอนในสถานศึกษาและผู้สอนในสถานประกอบการเข้าศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนอกสถานที่ กำหนดช่วงเวลา การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน

จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน เชิญตัวแทนของสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน และนักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติตามโครงสร้างของแผนการเรียน

3.2 ด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ การแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบกรณีนักเรียน-นักศึกษาระบบทวิภาคีมีปัญหากับสถานประกอบการ และการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาแก่ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การติดตามดูแลนักเรียน-นักศึกษา ระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง ความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ และความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง

จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิสองระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง การร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครองกับตัวแทนสถานศึกษา และการประชุมร่วมระหว่างผู้ปกครองกับสถานประกอบการ

3.3 ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ ความรู้ ความเข้าใจระบบการจัดการศึกษาหลักสูตรทวิภาคีของสถานประกอบการ และการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความร่วมมือของครู-อาจารย์ในสถานศึกษาในการประสานงานกับสถานประกอบการ การจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ การติดตามประเมินผลการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ

จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่มีวุฒิสองระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือการประชาสัมพันธ์รูปแบบของระบบทวิภาคีแก่บุคลากรในสถานประกอบการ ความรู้ความเข้าใจระบบการจัดการศึกษาหลักสูตรระบบทวิภาคีของสถานประกอบการ และความตระหนักของบุคลากรในสถานประกอบการต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคี

4. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานที่ตั้ง ปรากฏผลดังนี้

4.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสถานศึกษา

4.1.1 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานศึกษาและ

สถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติตามโครงสร้างของแผนการเรียน และเชิญตัวแทนของสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน

4.1.2 วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ เชิญตัวแทนของสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน ความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนระหว่างวิทยาลัยเทคนิคกับสถานประกอบการ และ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมิน

4.1.3 วิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการส่งตัวแทนร่วมกันจัดตารางสอนและนักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติตามโครงสร้างของแผนการเรียน

4.1.4 วิทยาลัยเทคนิคตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การจัดครูให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมิน

4.1.5 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน การหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างตัวแทนสถานศึกษาและสถานประกอบการในการเลือกเวลาการเรียนภาคทฤษฎีที่เหมาะสม และนักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติตามโครงสร้างของแผนการเรียน

4.1.6 วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ให้ผู้สอนในสถานศึกษาและผู้สอนในสถานประกอบการเข้าศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนอกสถานที่ แผนการเรียนของหลักสูตรทวิภาคีสอดคล้องกับสถานประกอบการ และการกำหนดช่วงเวลา การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

4.1.7 วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน การเสนอปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างวิทยาลัยเทคนิคและสถานประกอบการ และสถานศึกษาและสถานประกอบการส่งตัวแทนร่วมกันจัดตารางสอน

4.1.8 วิทยาลัยเทคนิคสตัทท์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียน การจัดครูให้ตรงกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และสถานศึกษาและสถานประกอบการส่งตัวแทนร่วมกันจัดทำรายงาน

4.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคีด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง จำแนกตามสถานศึกษา

4.2.1 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครองกับตัวแทนสถานศึกษา ความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ และการติดตามดูแลนักเรียน-นักศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง

4.2.2 วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง การร่วมประชุมระหว่างผู้ปกครองกับตัวแทนสถานศึกษา และการประชุมร่วมระหว่างผู้ปกครองกับสถานประกอบการ

4.2.3 วิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง การรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาแก่ผู้ปกครองอย่างมีระบบต่อเนื่อง และการติดตามดูแลนักเรียน-นักศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง

4.2.4 วิทยาลัยเทคนิคตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การติดตามดูแลนักเรียน-นักศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง ความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ และความเข้าใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

4.2.5 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การร่วม

ประชุมระหว่างผู้ปกครองกับตัวแทนสถานศึกษา ความเข้าใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีและความชัดเจนของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง

4.2.6 วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลางเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความชัดเจน ของการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับงานทวิภาคีแก่ผู้ปกครอง ความเข้าใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคี ความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและ สถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ

4.2.7 วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การรายงานผล การเรียนของนักเรียน-นักศึกษาแก่ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ความเข้าใจของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจาก สถานศึกษาและสถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ

4.2.8 วิทยาลัยเทคนิคสตั๊ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือการประชุมร่วม ระหว่างผู้ปกครองกับสถานประกอบการ การติดตามดูแลนักเรียน-นักศึกษาระบบทวิภาคีของ ผู้ปกครอง และความร่วมมือของนักเรียน-นักศึกษาในการนำเอกสารจากสถานศึกษาและ สถานประกอบการให้ผู้ปกครองรับทราบ

4.3 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคี ด้าน การประสานงานกับสถานประกอบการ จำแนกตามสถานศึกษา

4.3.1 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความร่วมมือของ ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาในการประสานงานกับสถานประกอบการ การจัดทำคู่มือการฝึกงาน ของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ และความรู้ ความเข้าใจกระบวนการจัดการศึกษา หลักสูตรระบบทวิภาคีของสถานประกอบการ

4.3.2 วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความตระหนัก ของบุคลากรในสถานประกอบการต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคี ความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการจัดการศึกษาหลักสูตรระบบทวิภาคีของสถานประกอบการ และครู-อาจารย์ที่ออก นิเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ

4.3.3 วิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดการศึกษาหลักสูตรระบบทวิภาคีของสถานประกอบการ การจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ และความตระหนักของบุคลากรในสถานประกอบการต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคี

4.3.4 วิทยาลัยเทคนิคตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การติดตามประเมินผลการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ความตระหนักของบุคลากรในสถานประกอบการต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคีและการประชาสัมพันธ์รูปแบบของระบบทวิภาคีแก่บุคลากรในสถานประกอบการ

4.3.5 วิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความตระหนักของบุคลากรในสถานประกอบการต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคี ความรู้ ความเข้าใจกระบวนการจัดการศึกษาหลักสูตรระบบทวิภาคีของสถานประกอบการ และการประชาสัมพันธ์รูปแบบของระบบทวิภาคีแก่บุคลากรในสถานประกอบการ

4.3.6 วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ ความร่วมมือของครู-อาจารย์ในสถานศึกษาในการประสานงานกับสถานประกอบการ การติดตามประเมินผลการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ และการจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ

4.3.7 วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การติดตามประเมินผลการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ความตระหนักของบุคลากรในสถานประกอบการต่อความสำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคี และครู-อาจารย์ที่ออกนิเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ

4.3.8 วิทยาลัยเทคนิคสตั๊ดทึบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ การติดตามประเมินผลการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ความร่วมมือของครู-อาจารย์ในสถานศึกษาในการประสานงานกับสถานประกอบการและการจัดทำคู่มือการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาให้กับสถานประกอบการ

5. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปและต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในระบบ ทวิภาคีตามสถานที่ตั้งวิทยาลัย โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วเพียง วิทยาลัยเดียวที่มีปัญหามากกว่าวิทยาลัยอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคีเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของระบบการจัดการศึกษามาบ้างแล้วและมีความพอใจในปริมาณและคุณภาพของงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ผู้ร่วมงานในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้ถูกลงไปด้วยดี จึงได้จัดระบบการจัดการศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการศึกษาของนักเรียน-นักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคให้มีประสิทธิภาพ ครู-อาจารย์ที่สอนในระบบทวิภาคีได้ใช้ศักยภาพของตนเองปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานปัจจุบันยังพบว่าการประสานงานระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการวางแผนการใช้หลักสูตร อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังขาดการประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (นงลักษณ์ เชษฐภักดีจิต และคณะ, 2528, หน้า 30-34) สอดคล้องกับการศึกษาของ ทวี วาจาสัตย์ (2533, หน้า 76) ซึ่งพบว่าการประสานงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูในโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นและชุมชนเป็นปัญหา เพราะข้าราชการครูต้องรับภาระทั้งงานประจำและภาระทางครอบครัวตามภาวะของเศรษฐกิจปัจจุบัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค กรม

อาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528, หน้า 54-55) พบว่าผู้บริหารมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางในด้านเกี่ยวกับปัญหาที่ภาคเอกชนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรและการประเมินผลผลิตของสถานศึกษาเป็นเหตุให้คุณภาพของผลผลิตไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตรและหน่วยงานที่รับผิดชอบน่าจะมีการทบทวน โดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น และขอความร่วมมือจากสถานประกอบการในการรับนักเรียน-นักศึกษาเข้าไปฝึกงานด้วย

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียนหลักสูตรทวิภาคี ซึ่งแผนการเรียนของหลักสูตรทวิภาคีนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานประกอบการรวมทั้งนักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติตามโครงสร้างของแผนการเรียน การดำเนินงานดังกล่าวนี้สอดคล้องกับหลักการที่ว่า การที่จะนำหลักสูตรการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไปใช้ได้อย่างบรรลุผล ต้องอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมวิชาการ, 2533, หน้า 59) ซึ่งสอดคล้องกับ สนั่น เขียวระยับ (2538, หน้า 98-99) ได้ศึกษาการวางแผนการศึกษาร่วมกับภาคเอกชนของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ผลการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การที่ผู้บริหารจะพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องรู้จักการประสานงานประสานประโยชน์ร่วมกับภาคเอกชนซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่เกี่ยวข้องอย่างยิ่ง การที่บุคคลเป็นจำนวนมากและหลายฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวางแผน สามารถปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ และสอดคล้องกับ กมล สุวรรณรงค์ (2532, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า ควรปรับปรุงในเรื่องการประสานงาน ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ คือผู้เรียนจะเรียนทฤษฎีในสถานศึกษา และฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ว่าที่ ร.ต.มงคล วงศ์อนุ (2540, หน้า 113 อ้างถึงใน อารักษ์ ทองปาน, 2543, หน้า 80) เรื่องการศึกษาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีมีความจำเป็นต่อประเทศไทย ซึ่งกำลังก้าวไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ผู้ประกอบการทั้งหลายในภาคอุตสาหกรรมและพลษยกรรมมีความต้องการพนักงานที่มีคุณภาพจำนวนมากเข้าทำหน้าที่ต่าง ๆ สถานศึกษาและสถานประกอบการจึงต้องร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมให้เขาเหล่านั้นเป็นพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและความชำนาญทางการอาชีพ การผลิตนักศึกษาระบบทวิภาคีที่มีความรู้ ความสามารถจะต้องมีหลักสูตรที่ดีจึงจะสามารถส่งผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับ สิปปนนท์ เกตุทัต และคณะ (2522, หน้า 35) หลักสูตรที่ดีย่อมสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

แห่งชาติ, 2537, หน้า 176) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับขนาดและฐานะของสถานประกอบการด้วย กล่าวคือหากสถานประกอบการใหญ่ ฐานะทางการเงินมั่นคงย่อมมีศักยภาพที่จะทำได้ดีกว่าสถานประกอบการที่มีขนาดเล็กกว่า นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสาขาที่สถานประกอบการจะร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนว่า สถานประกอบการมีความพร้อมในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานเพียงใด จากการปรับปรุงและพัฒนา ทางด้านการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาที่ผ่านมาทำให้สามารถผลิตนักเรียน-นักศึกษาออกสู่ตลาด แรงงานและนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ทำให้ผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับปานกลาง

1.2 ด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง มีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้ พยายามเน้นถึงการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์และประชาชน โดยทั่วไปในท้องถิ่นได้รับรู้ถึงนโยบายของกระทรวงอย่างทั่วถึงและจริงจึงทำให้การประสานงาน ระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครองรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เข้าใจการ จัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริณัฐ พวงนาค (2534) ได้ศึกษาถึงปัญหาการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อำเภอเมือง ส่วนด้านผู้ปกครองอยู่ในเขตชนบททางไกลความเจริญ การติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่เป็น การติดต่อสื่อสารทางเดียวคือวิทยาลัยถึงผู้ปกครอง และขาดแคลนสื่อที่ทันสมัยในการติดต่อ สื่อสาร นอกจากนี้แล้วยังไม่ได้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์วิทยาลัยไว้โดยตรง อีกทั้งผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อยทำให้ไม่เห็นความสำคัญของข่าวสารที่วิทยาลัยประชาสัมพันธ์ให้ ทราบและผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้เวลาในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุม รับฟังนโยบายหรือความก้าวหน้าของวิทยาลัยเท่าที่ควร นอกจากนี้วิทยาลัยอาจไม่ได้กำหนด นโยบาย แผนงานและ โครงการประชาสัมพันธ์วิทยาลัยที่แน่ชัดเพราะว่าเป็นการเรียนที่จัดขึ้น ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการซึ่งยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทำ ให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ บรรจง ชูสกุลชาติ (2533) ที่กล่าวว่า การ ประชาสัมพันธ์ที่ผ่านมายังไม่เป็นระบบและสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถม ศึกษาแห่งชาติ (2531 ข, หน้า 15) ที่กล่าวว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการจัดทำเอกสาร ขาดงบประมาณและวัสดุภัณฑ์ที่จะใช้ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และงานวิจัยของฮาเคนเนน (Hakanen, 1975) ที่พบว่าผู้ปกครองยังขาดความรู้ที่เพียงพอกับความ เป็นไปของโรงเรียนและการศึกษาและยังพบอีกว่าอุปกรณ์เครื่องใช้ในการติดต่อกับชุมชนมีไม่เพียง

พอแต่ก็ยังสามารถติดต่อประสานงานได้บางส่วนจึงทำให้การดำเนินงานของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในปัจจุบันไม่มีปัญหามาก จึงส่งผลให้ผลการวิจัยมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะปัจจุบันได้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดการศึกษาร่วมกันตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (2539) จึงทำให้การดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไม่มีปัญหา แต่ขาดการประสานงานกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี จึงทำให้เกิดปัญหาอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับ สืบสกุล แสงธำรง (2539, หน้า 37) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลางและสภาพปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีส่วนใหญ่พบข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการที่สถานประกอบการขาดแคลนบุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลนักเรียน-นักศึกษาที่เข้าไปศึกษาภาคปฏิบัติ นอกจากนั้นสถานประกอบการบางแห่งไม่สามารถให้นักเรียน-นักศึกษาใช้เครื่องมือ เครื่องจักรบางอย่างในการฝึกปฏิบัติงานจริงได้ เพราะมีราคาแพงและเกรงว่าจะเกิดความเสียหายต่อเครื่องมือได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ทองแดง (2538, หน้า 135) ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยครู สังกัดการฝึกหัดครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารส่วนมากเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า ขาดการประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (นงลักษณ์ เชษฐภักดีจิต และคณะ, หน้า 30-34) ในการจัดการเรียนการสอนปัญหาที่สำคัญเกิดจากวิทยาลัยเทคนิคและสถานประกอบการขาดการวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้จะเป็นเพราะสถานประกอบการขาดแคลนบุคลากรในการประสานงานอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชกร ธิปัตติ (2529, หน้า 322 อ้างถึงใน สุวรรณ ดอนขาว, 2532, หน้า 159) ที่พบว่าอุปสรรคในการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ คือ ขาดการประสานงานของสถานศึกษา ฉะนั้นการพิจารณาแต่งตั้งผู้ประสานงานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อลดปัญหาต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้น สัมเกียรติ เกษมสัน (2517, หน้า 153-156 อ้างถึงใน อารักษ์ ทองปาน, 2543, หน้า 79) ได้เสนอแนะถึงเทคนิคการร่วมมือและการประสานงานของผู้ประสานงานว่าต้องใช้เจ้าหน้าที่ติดต่อเฉพาะ หากใช้บุคคลธรรมดาติดต่อดำเนินงานขึ้นอยู่ความสามารถของผู้ติดต่อประสานงานจึงได้รับแต่งตั้งเป็นการเฉพาะ แต่ในปัจจุบันทางกรมอาชีวศึกษาได้ทำการปฏิรูปการศึกษาและมีนโยบายในการพัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในเรื่องของการประสานงานอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ปัญหาการติดต่อประสานงานของกรมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคี จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปกับผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งให้เห็นว่าผู้บริหารทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารักษ์ ทองปาน (2543, หน้า 84) ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในหน้าที่มากกว่า 5 ปี กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในหน้าที่น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ได้เรียนรู้ถึงแนวทางในการดำเนินงาน และแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา มีการจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีอยู่เป็นประจำ มีการหมุนเวียนหน้าที่ทุกระยะ และปรับโยกย้ายทุกระยะทำให้ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่แม้จะมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีด้านต่าง ๆ กันสามารถนำประสบการณ์มาช่วยในการทำงานและจัดการศึกษาได้ดี นอกจากนี้การปรับปรุงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินในระดับสูงขึ้น ตามนัยของกฎ กค. ข้อ 3 ฉบับที่ 13 ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยประเมินงานบริหารทั้ง 6 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2537, หน้า 42-43) และเกณฑ์การกำหนดตำแหน่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับเงินเดือนสูงขึ้นเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ตามนัยข้อ 4 ของกฎ กค. ฉบับที่ 13 (2535) ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประเมินความชำนาญการและความเชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานบริหารใน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535, หน้า 2) จึงเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้บริหารพยายามปรับปรุงการบริหารงานให้สูงขึ้นมีความกระตือรือร้นกระตือรือร้นต้นตัวอยู่เสมอ อันเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาอีกทางหนึ่ง ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะทำให้ผู้บริหารมองเห็นความสำคัญของการบริหารไม่แตกต่างกัน จึงมีระดับการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ จันทรวงศ์ (2541, หน้า 125) ที่ศึกษาพบว่าประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการบริหารเวลาไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ด้านปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแล้วผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาดำกว่าปริญญาตรีลงไป วุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการศึกษาอบรมดูงานทั้งในและต่างประเทศ มีการศึกษาจากตำรา เอกสารต่าง ๆ

ทั้งยังมีการหมุนเวียนตำแหน่งการบริหารในฝ่ายต่างๆ ภายในสถานศึกษาทุก ๆ 1-2 ปี รวมทั้งมีการโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งยังสถานศึกษาอื่น จึงทำให้ผู้บริหารแม้ว่าจะมีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระบบการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เจริญ จันทรวงศ์ (2541, หน้า 124) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการบริหารเวลาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงกลด อภิมนต์รักษา (2528, หน้า 76) อ้างถึงใน เจริญ จันทรวงศ์, 2541) ที่พบว่าหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการใช้เวลาในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน และบุปผา พึ่งผลพล (2530, หน้า 191) อ้างถึงใน เจริญ จันทรวงศ์, 2541) ที่พบว่าการใช้เวลาในกระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันไม่แตกต่างกัน ระดับงานสถานศึกษาเมื่อพิจารณารายด้าน คือด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประสานงานกับผู้ปกครอง และด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นต่อหน้าที่ของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีด้วยอย่างดี นับว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัมองเห็นความสำคัญของหน้าที่ของสถานศึกษาต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีดีขึ้น ทำให้ผู้บริหารทุกกลุ่มมีความเข้าใจต่อหน้าที่สถานศึกษาเหมือนกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารักษ์ทองปาน (2543, หน้า 83) ผู้บริหารกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีหน้าที่บริหารสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีภายใต้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) พุทธศักราช 2538 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมแล้วมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ด้านปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหาร ครู-อาจารย์ทั้ง 7 สถานศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกัน น่าจะเป็นผลดีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นการจัดอาชีวศึกษารูปแบบใหม่ จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความคิดเห็นและเข้าใจสอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสถานที่ตั้งของสถานศึกษาและมีความพึงพอใจต่อการให้ความร่วมมือของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมกฤช รัตนคร (2541) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งปฏิบัติงานในทุกเขตการศึกษามีผลการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่จากการวิจัยในครั้งนี้มีเพียงวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วแห่งเดียวที่พบว่าสถานที่ตั้งของสถานศึกษามีปัญหา ทั้งนี้เนื่องมาจากวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วอยู่ห่างจากแหล่งโรงงานอุตสาหกรรมทำให้เกิดปัญหาการจัดครู-อาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษาและผู้สอนในสถานประกอบ

การการเข้าศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนอกสถานที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัย
 เทคนิคสระแก้วเป็นวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นใหม่และเริ่มนำหลักสูตรทวิภาคีมาใช้เพียงไม่กี่ปี จึงขาด
 เรื่องการประสานงานระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในด้านการพัฒนาบุคลากรทาง
 สถานศึกษาและสถานประกอบการในการฝึกนักเรียน-นักระบบทวิภาคี สอดคล้องกับ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538, หน้า 53-54) ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะและ
 ความรู้ประสบการณ์ของอาจารย์ คือ ขาดความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพที่สอน และไม่ชอบ
 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หรือติดตามเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาสอน นอกจากนี้อาจารย์บางส่วน
 ยังขาดคุณธรรมความรับผิดชอบ ความมานะอดทน อาจารย์รับผิดชอบหน้าที่ในการสอนและที่อื่น
 ในวิทยาลัยทำให้การดูแลติดตามไม่ทั่วถึง อุปกรณ์การฝึกงานไม่เพียงพอ และสถานประกอบการใน
 การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีบางพื้นที่มีน้อย และบางพื้นที่มีไม่ตรงสาขาที่นักเรียน
 ต้องการ (กรมอาชีวศึกษา, 2534, หน้า 56) และมักพบปัญหาเรื่องการนำแผนการเรียนของ
 หลักสูตรทวิภาคีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ซึ่งสอดคล้อง
 กับงานวิจัยของ ประชาคม จันทระจิต (2533, บทคัดย่อ อ้างถึงใน สืบสกุล แสงธารัง, 2539
 หน้า 106) พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการดำเนิน
 กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ขาดความรู้ ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน หรืออาจเกิดจากภาระงานในการสอนมาก เพราะครู-อาจารย์
 ต้องรับผิดชอบในการสอนหลายวิชา และสถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนซึ่ง
 สอดคล้องกับแนวคิดของกรมสามัญศึกษา (2527, หน้า 54) ที่กล่าวว่า ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และ
 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ควรมีการส่งเสริมและประสานงานในการจัดทำแผนการสอน
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล ทบปัญหิต (2529, บทคัดย่อ อ้างถึงใน สืบสกุล แสงธารัง,
 2539, หน้า 106) พบว่าครู-อาจารย์มีการทำแผนการสอนเป็นครั้งคราวหรือน้อยมากจึงทำให้
 สถานศึกษาดังกล่าวมีปัญหาในด้านการนำแผนการเรียนของหลักสูตรทวิภาคีไปใช้ในการจัด
 การเรียนการสอนระบบทวิภาคี นอกจากนี้ยังพบว่าวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วมีปัญหาการกำหนด
 ช่วงเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียน ทั้งนี้อาจเกิดจากวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วเป็นวิทยาลัย
 เทคนิคจัดตั้งขึ้นใหม่ (กรมอาชีวศึกษา, 2538) เข้าร่วมโครงการระบบทวิภาคี รวมทั้งเป็นวิทยาลัย
 เทคนิคที่มีอาจารย์ที่เป็นข้าราชการประจำจำนวน 5 คน (วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว, 2544) อาจารย์
 ที่เป็นอัตราจ้างจำนวน 52 คน ซึ่งอาจารย์อัตราจ้างมีการเคลื่อนไหวตำแหน่งอยู่เสมอๆ ก่อให้เกิด
 ปัญหาด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมิน
 ผล ทำให้ไม่สามารถกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมและเหมาะสมในการวัดและประเมินผล สอดคล้อง
 กับงานวิจัยของ นรินทร์ พูลสวัสดิ์ (2534) ได้ศึกษาถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่ามีปัญหาด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผล และวิเคราะห์ข้อสอบ จึงทำให้กำหนดเวลาในการวัดและประเมินผล เกิดความล่าช้าไม่ตรงตามกำหนดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร ถวิลญาติ (2534) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคีเกี่ยวกับ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประสานงานกับผู้ปกครองและด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาอยู่ในระดับมากของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในหน้าที่ของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จะมีโอกาสอย่างมากให้ผู้บริหารนำความรู้สึกเหล่านี้สู่ภาคปฏิบัติ เพื่อสนองนโยบายต่อไป และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนประสานงานกับสถานประกอบการในการร่วมมือกันจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 มีข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเห็นว่าการติดต่อประสานงานระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาร่วมกันอยู่ ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนการทำงานร่วมกันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถประสานงานการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนยังมีปัญหาเรื่องการจัดทำแผนการเรียนร่วมกับสถานประกอบการยังมีปัญหาอยู่บ้าง จึงควร

มีการปรับปรุงเรื่องการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการให้สอดคล้องกับการฝึกอาชีพในปัจจุบัน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบข่าวสารจากสถานศึกษาและสถานประกอบการยังมีปัญหา ควรจะมีการปรับปรุงเรื่องการแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบข้อมูลทุกๆ เรื่องในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

1.4 ผลจากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยเทคนิคบางแห่งขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาและผู้สอนในสถานประกอบการศึกษาดูงานระบบทวิภาคี จึงควรสนับสนุนกิจกรรมเหล่านี้ให้เกิดขึ้นในทุกวิทยาลัยที่เข้าระบบทวิภาคี

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาระบบการจัดการศึกษาร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2.2 จากผลการวิจัยพบปัญหาการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการจึงควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา